

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

Zlín

Inspekční zpráva

Mateřská škola, Zlobice, okres Kroměříž

Zlobice č. 35, 768 31 Zlobice

Identifikátor zařízení: 600 117 936

Zřizovatel: Obec Zlobice, 768 31 Zlobice 35

Školský úřad Kroměříž, Moravcova 259, 767 01 Kroměříž

Termín konání orientační inspekce: 3. - 4. duben 2000

Čj.	153 130/2000-11129
Signatura	oo2at114

CHARAKTERISTIKA ZAŘÍZENÍ

Jednotřídní mateřská škola sídlí v budově bývalé základní školy. Spolu s ní je v budově umístěn obecní úřad. Do třídy je zapsáno 22 dětí.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVACÍ ČINNOSTI

Řízené činnosti a spontánní činnosti

Výchovná práce mateřské školy se v současné době neopírá o žádný ucelený výchovně vzdělávací program. Pro inspiraci využívají obě pedagogické pracovnice soudobých metodických materiálů i odborných publikací, z nichž čerpají především vhodné náměty, vztahující se k ročním obdobím i kulturním a společenským událostem. Využíváním různých metodických materiálů je zajištěna pestrost obsahové nabídky, na druhé straně však ve výchovné práci nejsou plně respektovány didaktické zásady, a to systematičnost a jednotnost při stanovování výchovných cílů. Tím, že učitelky nevyužívají žádného komplexně pojatého vzdělávacího programu, stanovují si cílové požadavky i jednotlivé úkoly nahodile, bez žádoucí gradace a návaznosti.

Zvolené náměty jsou sestavovány do týdenních tematických plánů se snahou realizovat výchovnou práci v integrovaných celcích. Ze studia těchto plánů i zápisů v Přehledu výchovné práce je však zřejmá nízká odborná fundovanost stanovených cílů a jejich nedostatečná diferenciací vzhledem k věkovým, ale i osobnostním zvláštnostem dětí. Dané formulace výchovně vzdělávacích cílů nepostihují přirozené logické souvislosti, příčiny a následky a nedostatečně odráží hlavní úkoly uvedené v ročním plánu školy. Nevhodným výběrem tematických okruhů se pak často zvolené téma objevuje v daném týdnu pouze sporadicky. Z takto pojímaného plánování výchovné práce je pro pedagogické pracovnice velmi těžké posoudit, zda stanovené cíle navazují na předcházející poznatky dětí a zda jsou přiměřené jejich věkovým zvláštnostem. Hlubší promyšlenost vlastní realizace stanoveného cíle chybí nejen při plánování řízených, ale i spontánních činností.

Výchovně vzdělávací práci zajišťují dvě zkušené pedagogické pracovnice. Odbornou pedagogickou způsobilost mají získanou středoškolským studiem. Obě pracovnice provádí v mateřské škole logopedickou nápravu, a to jak formou logopedických chviliek v průběhu dopoledních i řízených činností, tak i individuálně (2x týdně) v rámci své přímé výchovné práce. Četnost i organizace individuální logopedické péče se jeví jako málo efektivní. Vzhledem k nižšímu počtu zapsaných dětí je nedostatečně využíváno možnosti souběžného působení učitelék v rámci přímé práce s dětmi. Získanou odbornost mají obě pedagogické pracovnice doloženou osvědčením. Odborná péče a depistáž je zajišťována klinickým logopedem.

Nedostatečně systematicky a cíleně je pracováno s dětmi s odloženou školní docházkou. Závěry a doporučení, k nimž dospěli odborníci pedagogicko psychologické poradny, nejsou u těchto dětí dále prokazatelně uplatňovány.

Mateřská škola má velmi dobré prostorové podmínky. Kromě dostatečně velké třídy, která je propojena s hernou, využívá mateřská škola i samostatnou ložnici a tělocvičnu. Vzájemné propojení třídy, herny, ložnice a sociálního zařízení umožňuje dětem bezpečný přirozený přechod, bez zbytečného organizování. Umístění dětské šatny a tělocvičny v přízemí budovy klade vyšší nároky na organizaci při přecházení. Nově zrekonstruovaná jsou sociální zařízení

pro děti i personál školy. Samostatnou kuchyň mateřská škola nemá, strava je dovážena z MŠ města Kroměříže.

Vnitřní vybavení (nábytek, hračky) je již zastaralé a ne vždy funkční. Učební pomůcky a didaktický materiál není vzhledem k současným trendům předškolní výchovy v odpovídající míře inovován a doplňován. Pro námětové, tvořivé a konstruktivní hry jsou ve třídě a herně vytvořeny stabilní hrací kouty. Většina hraček a pomůcek je dětem volně přístupná. Celkový vzhled interiéru dotváří ne vždy vkusné doplňky. Nedostatečně se při výzdobě interiéru školy využívá vlastních výtvarných prací dětí. Jako celek působí prostředí školy málo podnětným dojmem.

V celé budově je přiměřená teplota, dobré světelné podmínky. Na žádané úrovni však není čistota a pořádek v některých prostorech školy (tělocvična, kancelář). Ne vždy jsou vhodně a účelně uloženy didaktické pomůcky.

Přiměřeně je škola vybavena pro činnosti hudební, výtvarné a pracovní. Vybavení audiovizuální technikou odpovídá potřebám dětí. Rezervy byly shledány ve vybavení tělovýchovným náradím pro uspokojování spontánní pohybové aktivity.

Součástí školy je i školní zahrada. Její rozloha i vybavení umožňuje její celoroční využívání.

Organizace výchovné práce je určena rozpisem přímé práce u dětí. Stanovená pracovní doba učitelek málo zohledňuje potřebu efektivního zařazování činností, jak skupinových, tak i individuálních, a to především v oblasti speciální péče (logopedie, péče o děti s odkladem školní docházky). Variabilně je pracovní doba učitelek upravována při organizaci náročnějších mimoškolních aktivit, kdy je potřeba zajistit bezpečnost dětí.

Mateřská škola se věnuje dětem hudebně talentovaným se zájmem o hru na zobcovou flétnu. V této oblasti děti dosahují velmi dobrých výsledků. Získané dovednosti pak škola uplatňuje při organizování kulturních a společenských aktivit pro rodiče i obec.

Hodnocení účelnosti organizace výchovně vzdělávacích činností vychází ze sledování dvou dopoledních bloků. Společným prvkem bylo klasické členění dopoledních aktivit s vyšší mírou organizovanosti, bez žádané variability a pružnosti i nedostatečným respektováním individuálních zvláštností a potřeb dětí. Činnosti spontánní se pravidelně střídají s činnostmi řízenými. Jejich časový limit však ne vždy respektuje psychohygienické požadavky. Především časový prostor vymezený řízeným aktivitám nerespektoval schopnost koncentrace dítěte předškolního věku. Společně organizovaná přesnídávka omezuje časový prostor určený spontánním hrovým aktivitám. Dodržován je tříhodinový interval mezi jednotlivými jídly. Nedostatečně je zohledňována individuální potřeba spánku. Zcela opomíjena je potřeba pitného režimu. Dětem jsou nabídnuty tekutiny jen v rámci organizovaného stravování, což je z hlediska zdravé životosprávy nedostačující.

Časový prostor pro spontánní činnosti byl v průběhu dne vymezen v ranních hrách, při pobytu venku a v odpoledních činnostech. V ranních hrách byly respektovány individuální zájmy dětí, učitelka do hry dětem vstupovala jen v případě potřeby usměrnění. Menší prostor byl v ranních hrách věnován spontánním pohybovým aktivitám. Pohybové činnosti byly realizovány klasickým ranním cvičením, které se však po oba dny vyznačovalo nedostatečně promyšlenou organizací a nízkou efektivitou uplatněných zdravotních cviků. V jednom případě nebyla pravidla stanovená učitelkou žádaným způsobem dětmi akceptována a následkem vážných metodických chyb i nedostatečného respektu pak celé cvičení provázela nekázeň a nepozornost dětí.

Řízené činnosti byly organizovány frontálně, s celou skupinou dětí, což vzhledem k věkově heterogennímu uspořádání třídy není pedagogicky optimální. Děti neměly při této organizaci dostatečný prostor pro vlastní projev, uplatněné formy prostředky a metody nerespektovaly

věkové a individuální zvláštnosti dětí. V malé míře byly navozovány situace stimulující kreativní myšlení a prožívání dětí, nedostatečně se uplatňovaly prvky tvořivé dramatiky a prožitkového učení. V obou dopoledních blocích měly dominantní úlohu učitelky, vzájemná kooperace mezi dětmi nebyla zřetelná. Použité didaktické metody a organizační formy neodpovídaly vždy specifickým a požadavkům předškolní pedagogiky. V důsledku zvýšeného verbálního projevu učitelek a uplatněných výukových metod práce chyběl prostor pro vlastní rozhodování dětí a možnost vybrat si náhradní činnost v případě nižší koncentrace pozornosti, či ztráty zájmu o řízenou činnost. Především v řízených činnostech byla v malé míře respektována přirozená spontaneita a otevřenost dětí. I když snahou obou učitelek je motivačně a tématicky všechny organizační celky propojit, neprobíhají změny a přechody do dalších aktivit přirozeně a pružně.

Zvláště v řízené činnosti zaměřené k rozvoji poznání chyběly jakékoliv názorné pomůcky, rozvíjející smyslové vnímání. V činnosti převládlo manipulační vedení dětí, bez žádoucího prostoru pro volné vyjadřování dětí. Řízená činnost s výtvarným zaměřením postrádala adekvátní motivaci, která by vhodně děti inspirovala k vlastnímu výtvarnému projevu. Ten byl omezen nejen nevhodně předloženým názorem - kresbou učitelky, ale i pro děti neatraktivními výtvarnými pomůckami. V obou sledovaných činnostech se v menší míře uplatňovalo pozitivní hodnocení, často se učitelky uchýlovaly spíše k napominání dětí, méně se uplatňovala pochvala a povzbuzení.

Vzhledem k nedostatečné promyšlenosti stanovených cílů nelze systematicky ověřovat znalosti a dovednosti dětí formou zpětné vazby.

V oblasti sebeobsluhy a hygieny jsou děti vedeny k samostatnosti, rezervy jsou v organizaci přesnídávky. Společné podávání přesnídávky omezuje možnost, aby se děti podílely na přípravě stolování. Nedostatečně je u některých dětí zohledňována individuální potřeba příjmu potravy.

Vždy každé pondělí využívají učitelky k vytváření kladných postojů a vzájemné tolerance mezi dětmi tzv. komunikativní kruh, při němž si děti předávají své zážitky a poznatky z prožitého víkendu. Sledovaný časový prostor a obsahová náplň této činnosti byl pro děti neadekvátně dlouhý a málo motivující.

Na základě uvedených skutečností je oblast plánování a přípravy vzdělávací činnosti hodnocena jako ještě vyhovující, podmínky personální a materiální jako velmi dobré, psychohygienické jako ještě vyhovující. Účelnost a vhodnost organizace výchovné práce, včetně kvality použitých forem a metod výchovně vzdělávací práce je hodnocena jako nevyhovující. Úroveň uplatňování účinné motivace i způsobů hodnocení spolu s vytvářením prostoru pro vzájemnou interakci a komunikaci je hodnocena jako ještě vyhovující.

Hodnocení kvality vzdělávání

ČŠI celkově hodnotí kvalitu vzdělávání jako ještě vyhovující.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Dlouhodobá koncepce rozvoje mateřské školy není písemně zpracována.

Střednědobé koncepční cíle formulované v ročním plánu školy nejsou stanoveny na základě analýzy podmínek předškolního zařízení a prostředí, ve kterém se předškolní zařízení nachází.

Cíle a úkoly mají spíše proklamativní charakter, protože nejsou rozpracovány do dalších forem plánování konkrétní výchovně vzdělávací činnosti, tedy v tomto případě do týdenních plánů. V ročním plánu nejsou také stanoveny prostředky realizace cílů, chybí zpětná vazba. Ze zápisů z pedagogických rad a schůzek rodičů je zřejmé, že byli s ročním plánem seznámeni. Roční plán vymezuje také určité základní cíle v jednotlivých oblastech práce školy, není ovšem dostatečně prokazatelné, že jsou tyto cíle plněny. Z těchto zjištěných skutečností lze hodnotit plánování jako málo funkční.

Plánování je hodnoceno jako ještě vyhovující.

Organizování

Organizace práce mateřské školy je stanovena pracovní dobou, rozvrhem přímé výchovné práce pedagogických pracovníků, pracovními náplněmi a povinnostmi všech zaměstnanců, režimem dne a vnitřním a organizačním řádem školy. Organizační struktura umožňuje účinné řízení MŠ. Vnitřní řád není delší dobu aktualizovaný. Některá ustanovení částečně omezují práva rodičů. Způsob předávání dětí při ranním příchodu i odchodu z MŠ není zcela v souladu s ustanovením příslušného paragrafu Vyhlášky MŠMT č. 35/1992 Sb., o mateřských školách. Organizační řád se v některých bodech obsahově překrývá s ustanoveními vnitřního řádu. Není prokazatelné, že byli s oběma řády seznámeni rodiče. Povinná dokumentace je vedena v souladu s příslušnou právní normou. Evidenční listy jsou vedeny na předepsaných tiskopisech, obsahují relevantní údaje a informace. Přehled výchovné práce je veden. Předložené Rozhodnutí o zařazení do sítě škol není aktualizováno. Přenos informací je zajišťován prostřednictvím pedagogických a provozních porad, které jsou organizovány současně. Ze zápisů prováděných ředitelkou je zřejmé, že nejsou obsahově rozlišovány a pedagogické záležitosti se řeší společně se správními zaměstnanci. Vypovídací hodnota není dostatečná, chybí stanovení termínů a odpovědnosti jednotlivých pracovníků. Zda jsou informace uvnitř předškolního zařízení předávány včas a úplně nebylo jednoznačně prokázáno. Informace rodičům jsou předávány především na rodičovských schůzkách, o čemž svědčí písemné záznamy. Obsah jednání se většinou týká organizačních záležitostí, méně prostoru je věnováno fundované diskusi či konzultaci o pedagogické problematice. Možnost žádoucí informovanosti rodičů ze strany učitelek je omezována způsobem předávání dětí, a to prostřednictvím telefonu umístěného v přízemí u hlavního vchodu do MŠ. Sporadicky se informace objevují na nástěnkách v šatně. V době inspekce nebylo prokazatelné, že je MŠ rodičovské veřejnosti dostatečně otevřená a že je oboustranně podporována aktivní spoluúčast na životě předškolního zařízení. Výsledky vyhodnocené dotazníkové ankety nasvědčují, že rodičům chybí větší informovanost a konzultace o vývoji svých dětí a pedagogickém procesu ve škole. Z těchto zjištěných skutečností lze hodnotit informační systém jako málo účinný především v oblasti pedagogického řízení. Poradenská činnost MŠ nebyla prokázána. Zvýrazněnou péči o děti s odkladem školní docházky škola rovněž neprokázala. V rámci stanovené přímé výchovné práce pedagogických pracovníků je vytvořen prostor pro zájmovou hudební aktivitu. Mateřská škola se v obci prezentuje několika tradičními besídkami a oslavami, které odpovídají běžnému standardu aktivit mateřských škol.

Organizování je celkově hodnoceno jako dobré, v oblasti informačního systému ještě vyhovující.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka nemá vytvořen systém vedení a motivování pracovníků. S ohledem na zjištěné skutečnosti je zřejmé, že ředitelka nereaguje dostatečně pružně na nové podněty, svůj způsob řízení neinovuje. Nevkládá do něho svůj vlastní osobitý charakter a systém. Podmínky pro další

vzdělávání a odborný růst pedagogických pracovníků jsou vytvořeny. Hospitace prokázaly, že nové poznatky a zkušenosti získané na těchto akcích, nejsou v pedagogickém procesu dostatečně využívány. Předávání znalostí a zkušeností ze strany ředitelky učitelce s kratší praxí nebylo v době inspekce prokázáno. Hodnocení zaměstnanců prostřednictvím nenárokových složek platu je prováděno. Vlastní kritéria pro osobní ohodnocení pracovníků má ředitelka písemně vypracována a jsou všem známa.

Vedení a motivování pracovníků je hodnoceno jako ještě vyhovující.

Kontrolní mechanismy

Systém vnitřní kontroly vůči celé organizační struktuře je písemně vypracován jako plán kontrolní a hospitační činnosti a je součástí ročního plánu práce. Kromě zápisů z kontroly pedagogického procesu není dostatečně prokazatelné, že je realizována kontrola organizace a provozu školy. Systém a kvalita kontrolní a hospitační činnosti je neefektivní, a to z toho důvodu, že počet provedených hospitací je nedostatečný, písemné zápisy mají malou vypovídací hodnotu. Ze zápisů je také zřejmé, že úkoly stanovené v plánu kontrolní činnosti nejsou plněny. Negativem je také chybějící kontrola plnění hlavních cílů ročního plánu práce a absence analýzy a hodnocení uplynulého období.

Kontrolní mechanismy jsou hodnoceny jako ještě vyhovující.

Hodnocení kvality řízení

Ze zjištěných skutečností vyplývá, že ředitelka mateřské školy neplní především v oblasti pedagogické a koncepční dostatečně zodpovědně své povinnosti, které vyplývají z její funkce. Nefunkční systém plánování, nedostatečně pružně organizovaná činnost MŠ, zavedený styl řízení bez vlastní invence a inovace, nevýrazná a málo účinná motivace a odborné vedení včetně nedostatečně účinné a funkční kontroly svědčí o výrazných nedostatcích v řízení školy.

Celkově je řízení mateřské školy hodnoceno jako ještě vyhovující.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol
- Zřizovací listina
- Výkaz o mateřské škole, docházkové listy
- Vnitřní řád, režim dne, rozvrh pracovní doby a přímé výchovné práce
- Zápisy z hospitací, z pedagogický a provozních porad
- Roční plán práce, týdenní plány výchovně vzdělávací činnosti
- Jednací protokol, evidence pomůcek a hraček, dílčí hospodářská dokumentace
- Evidence dětí - evidenční listy, přihlášky, písemná zmocnění
- Přehled výchovné práce
- Personální dokumentace
- Kronika školy

ZÁVĚR

Pozitiva

- velmi dobrá úroveň vedení zájmové hry na zobcovou flétnu

Negativa

- systém plánování není dostatečně funkční
- malá promyšlenost stanovených cílů
- příliš vysoká míra organizovanosti všech činností
- nedostatek prostoru pro spontánní pohybové aktivity
- ve výchovně vzdělávací práci nevhodně uplatňovány organizační formy, metody a prostředky
- chybějící diferenciací úkolů s ohledem na individuální a věkové zvláštnosti dětí
- příliš dominantní úloha učitelky
- nedostatečně uplatňované pozitivní hodnocení dětí
- z hlediska bezpečnosti je stávající způsob předávání dětí nevyhovující
- informační systém je málo účinný
- nedostatečná péče o děti s odkladem školní docházky
- absence odborného a metodického vedení učitelky
- málo funkční kontrolní systém

Efektivnost využívání finančních prostředků přidělených ze státního rozpočtu vzhledem k účelu jejich poskytnutí a vzhledem ke schváleným učebním dokumentům

Z posouzení obsahu některých dokumentů, které se zabývají hospodařením, nevyplývá, že by mateřská škola plýtvala přidělenými finančními prostředky.

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Alena Demlová	Mgr. Alena Demlová, v.r.
Členové týmu	Mgr. Hana Hrubá	Mgr. Hana Hrubá, v.r.

V Uh. Hradišti dne 18. dubna 2000

Datum a podpis ředitelky předškolního zařízení stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 3. května 2000

Razítko

Ředitelka předškolního zařízení

Podpis

M. Polčáková

M. Polčáková, v.r.

Předmětem inspekce bylo zhodnocení činnosti předškolního zařízení dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitelka předškolního zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad Kroměříž, Moravcova 259, 767 01 Kroměříž	2000-05-24	153 175/2000
Zřizovatel Obec Zlobice, OÚ Zlobice 35, 768 31	2000-05-24	153 176/2000

Připomínky ředitelky předškolního zařízení

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
2000-05-12		Připomínky byly podány.